

СРПСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ЕСЕЈ

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не пишите школски есеј док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **150** минута.

У овом делу испита напишите школски есеј следећи приложена упутства и смернице за писање школског есеја.

Школски есеј треба да има од **300** до **400** речи.

Можете да пишете по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

Школски есеј обавезно напишите на листу за уредно писање.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Школски есеј бодоваће се с нула (0) бодова ако је писан великим штампаним словима или ако је нечитко написан. Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 16 страница, од тога 4 празне.

Српски језик

Школски есеј

Пажљиво прочитајте наведени текст и смернице за писање школског есеја. Свој школски есеј обликујте као заокружену целину с **уводом, разрадом и закључком**. Пазите да Ваш школски есеј буде **правописно и граматички тачан**. Све смернице морате да уврстите у свој школски есеј. Редослед понуђених смерница не обавезује Вас у обликовању школског есеја.

Кроника паланачког гробља Госпа Нола

Јачи део живота госпа-Нолиног био је живот удовице. Она није ни десетак година провела с мужем, и у обичним приликама је ретко носила мужевљево име. Људи некако тек пред гробом њеним обновише сећања на гос-Тошу Лазарића. – Погледај, молим те – рече неко – шта стоји на споменику. Да је нешто Лазарићу било суђено да у овај дан испраћа с нама госпа-Нолу, био би то човек близу сто година стар. – Нисмо на то мислили, али није да нисмо знали. Јесмо ли у младе наше године толико пута слушали да се Станојла Перчинова, тамо однекуд са границе Србије и Босне, удала за човека више но тридесет година старија од себе. – Имаш право. И својим очима сам некада гледао чудног младожењу Тошу, и чудну његову »младу«, велику и јаку као добар момак... Чудо је и испало. И несреће, и добра дела, каква се ретко стварају. Бог да јој душу прости, госпа-Ноли, није само изгледала као мушко, него је и била мушкарац. – Да, строга, озбиљна, поштена, као човек. – И паметна, паметна, брајко, нема јој парице никада више! Па јака да не поклецне, па храбра да брани и себе и друге... Мушкарац! Тек јој смрт повеза женску капу. – Штета што јој бог не даде да неком буде рођена мајка. – Ту стаде ударати земља по сандуку, и један од оних крај ивице гроба рече гласно и узбуђено: – Мати је то била, света мати! Бог нека јој буде добар и милостив, лака јој земља.

Српски језик

Школски есеј

Кад се поворка спустила с гробља, разговор пређе на обичан летопис. Падају имена, цифре, анегдоте. Стигоше међутим до госпа-Нолине куће и пред чувену стражњу зелену капију за колски пролаз. Ту отпочеше и шала и смех. – Шта ради, боже, онај жути штајервагн? (Од тог се штајервагна госпа-Нола није раздвајала. Старински, изупотребљаван, тесан, слабо негован, блатав и прашљив, зазврји пре пет сати ујутро, данас, сутра, као амин у молитви. Госпа-Нола се вози на њиве, у кукуруз, у млин, на салаш, у неко село. Успут дарне својом грубом ципелетином кочијаша у леђа да стане, да некога приме и повезу). – Мене је често возила до циглане, па и до бостана мога, који баш није био успут. Попнем се, једва имам места да седнем поред ње, али она се не збуњује, не помиче. Као сад да је гледам. Ципеле, праве војничке цокуле; она врпца за везивање дебела с прста. Хаљина, једно те једно, сећате ли се? Сива сукња, нека блуза, од истог сивог штофа капут до колена, натраг с прекачком, а кроз ту прекачку, ако је ветар, продевена марама од вунице, да греје крста. Коса црна, зализана, у тврду пунђу стиснута. На глави шеширић, ни мушки ни женски, сив и он, ни за украс ни за заштиту, још и сав изломљен од влаге и сушења. Руке крупне, јаке, увек без рукавица. Кочијашу Јоси, који, чим зајесени, облачи вунене рукавице с једним прстом, смејала се: »Мећеш руке у футролу, и тако и возиш! Промичу ти кајиши, коњи те не вермају.« Лети, на седишту крај ње, вечити штаубмантл, који никада не облачи, само седи на њему. Кишобран, тамнозелен, огроман, закрпљен, са дебелом мотком и пребијеном куком. Ако ће само проминути неку од својих њива, веже цепницу на врх кишобрана, устане у колима и размахне неколико пута тим барјачетом, да би радници то видели и знали да је она ту и да може наићи... Али све је то њој добро стојало... мислим, нарочито она њена униформа. – Е, та се тоалета после попунила.

Исидора Секулић

Српски језик

Школски есеј

Смернице за писање школског есеја

1. Утврдите књижевноисторијски период коме припада књижевно дело Исидоре Секулић.
2. Којој књижевној врсти припада дело из којег је наведени одломак и које су главне одлике те врсте?
3. Сместите наведени одломак у контекст књижевног дела Исидоре Секулић.
4. Именујте централне теме и мотиве у делу.
5. Какву слику становника паланке даје књижевница у наведеном одломку?
6. Интерпретирајте лик госпа-Ноле с посебним нагласком на њену функцију у делу.
7. Одредите особине стила и језика Исидоре Секулић и изнесите свој став о делу.

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Лист за уредно писање

Овим простором
користи се
оцењивач.
Молимо Вас, не
пишите у њега.

03

Празна страница

Празна страница

Празна страница

